

Formanden: Rigsdagsmanden for Sorø Amtis 3de District har Ordet.

Steen: Jeg frasalder Ordet.

Formanden: Rigsdagsmanden for Bræsto Amtis 4de District har Ordet.

Grundtvig: Ja, jeg har før, blandt de faa Lyder, som jeg i Forbindelse med mange Dyder har fundet hos Danneqvinden, bemærket, at der var een, som de gode Dannemænd tidt maatte sukke over, og det var den, at Danneqvinden, naar hun opgjør sit Budget, sjelden eller aldrig spørger, hvor Pengene skulle komme fra, troer, at de ville nok findes, da hvad der skal til, jo skal til, men jeg vil idag tage min Bebreidelse mod Danneqvinden tilbage, fordi jeg, især ved Pensionstovnens Behandling, har seet, at saaledes maae de gode Dannemænd dog nok i Reglen ville have Overflaget, saa at man først bestemmer hvad der skal og bør være Udgift, og saa overlader det til Bedkommende, om ogsaa Midlerne dertil, om ogsaa Indtægten vil lade sig finde. Nu, naar man anvender dette paa den hele Statshuusholdning, saa er det jo vistnok en meget alvorlig Sag, en meget alvorlig Sag, fordi det kan, i det Ringeste efter de gamle Regneboøger, aldrig Andet end omfide føre til en reen Statsbankerot, men da jeg rigtignok troer, at der ikke er noget Haab om, for Diebliffet at gjøre en anden Tankegang gjældende, end ikke, naar man viste, hvad der jo var meget let at vise, at, selv længe før det fører til en saadan Statsbankerot, da maa det gjøre et trykkende Skatte-, Told- og Consumtionsystem nødvendigt, et saadant System, som nødvendigtvis baade udtømmer Formuen og forebygger Velstanden. Jeg troer, som sagt, der er ikke noget Haab om, at i det Hele Tankegangen endnu vil blive anderledes i dette Stykke, og jeg skal derfor ogsaa ved denne Leilighed tage mig det saa let som muligt; jeg skal kun i Henseende til Pensioneringen stræbe at vække en Tvivl om dens Nødvendighed og selv om dens Forenelighed med den nye Tingenes Orden, som jeg dog formoder, det danske Folk vil kræve virkelig gennemført. Ogsaa dette Lovforslag, tilstaaer den høitærede Finantsminister, har hjemme i den forrige Stændertid, og han anfører selv, at det i en vis Grad i

Henseende til Enkerne stiller Embedsstanden endnu gunstigere end før, og, skjøndt det nu ikke er ubegribeligt, saa er det dog i mine Tanker meget beklageligt, om Stændertiden skal blive ved at spørge baade hos Ministrene og her paa Rigsdagen (Ja!), saa at fordi Embedsstanden under Gnevoldsmagten opslugte alle de andre Stænder, og blev, som Pharaos magre Køer, dog ved at være lige mager og at trænge ligesuldt til Mere, at fordi det har været saa, at Embedsstanden da ogsaa nu herefter, da Gnevoldsmagten netop er bleven deelt, for at redde Folket fra ogsaa at blive opslugt, at da Embedsstanden skal endnu fremdeles ligesaadan nares, og om muligt mættes paa Folkets Beføstning. Den høitærede Finantsminister har desuden selv bemærket, at dette Pensioneringsystem, dette Mattelsessystem i Danmark er ikke ganske principmæssigt, men at det endog er noget inconseqvent, det vil altsaa sige paa Dansk, at det med Sammenhængen ikke hænger rigtigt sammen, og den høitærede Minister kunde gjerne have brugt meget stærkere og tillige meget tydeligere Udtryk, thi jeg veed virkelig ikke noget latterligere Træk i alle Holbergs Comedier end det, som Finantsministeren selv har anmærket som en Inconseqvents, den umaadelige Urimelighed, at man i Danmark paa den ene Side forudsætter, at i Regelen have Embedsmændene Sulteføde, saa at man maa trøste dem med et godt Naadsensbrød, naar de ere udtjente, men at paa den anden Side skulle Embedsmændene ikke blot af deres Sulteføde skatte til Staten, men de skulle ogsaa sætte i Enfekassen eller i Livsforførgelsesanstalten for deres Koner og Børn, for det Tilfælde, at Manden skulde sulte ihjel for de (almindelig Latter). Den høitærede Finantsminister slog det imidlertid hen med den Talemaade, at det er et blandet System, der hænger ikke sammen med den for Danmark eiendommelig jævne og humane Opfattelse af Livsforholdene, der saameget har bidraget til her at formindste Adskillelsen mellem de forskjellige Stænder; men det gaaer virkelig ikke an at tage sig denne Sag saa let, og den smukke Talemaade vil, saavidt jeg kan forstaae det, slet ikke sige andet, end at man i Danmark er for dum til at bære sig klogere ad. Dette troer jeg nu virkelig ikke er